

ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ

**Βέλτιστο
Σενάριο**

Γνωστικό αντικείμενο:

Κοινωνικές - Πολιτικές επιστήμες

Δημιουργός Σεναρίου: Ελισάβετ Δαλαμπύρα (Εκπαιδευτικός)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ - ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥ**».

Δημιουργήθηκε στις **09/17/2015 - 10:17** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/20809>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομώνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: [to_nomimo_kai_to_ithiko.doc](#) , [antigoni_sofokli.doc](#)
- 2η Φάση: [paradeigmata_ermineias.doc](#)
- 3η Φάση: [paylopylos.doc](#) , [i_pyramida_toy_dikaioy.doc](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Κοινωνικές - Πολιτικές επιστήμες (Γενικό Λύκειο)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Η παρούσα ενότητα είναι μέρος του μαθήματος της Πολιτικής Παιδείας της Β' τάξης του Γενικού Λυκείου και συγκεκριμένα απόσπασμα από το κεφάλαιο 6, με τίτλο "Το Δίκαιο στη ζωή μας". Το σενάριο εξετάζει καταρχήν ένα από τα βασικότερα ζητήματα της νομικής επιστήμης: **τη σχέση του δικαίου με την ηθική**, δηλαδή τη μέση κοινωνική αντίληψη. Οι δύο αυτές έννοιες είναι απολύτως διακριτές, είναι όμως σίγουρο ότι η πρώτη επηρεάζεται πολύ από τη δεύτερη. Το δεύτερο σκέλος του σεναρίου εξετάζει **την ερμηνεία των κανόνων δικαίου**, που είναι και η κύρια εργασία ενός νομικού επιστήμονα. Τέλος, εξετάζεται και το ζήτημα της **ιεραρχίας των διαφόρων πηγών του δικαίου**, έτσι ώστε ο μαθητής να αντιλαμβάνεται φράσεις όπως "ο νόμος είναι αντισυνταγματικός" κ.ο.κ., αλλά και να μπορεί να κρίνει την πολιτική εξουσία για τις επιλογές της. Ένας ψηφισμένος από τη βουλή νόμος δεν αποτελεί αξίωμα "νομιμότητας", παρά ελέγχεται και οφείλει να συνάδει με ανώτερες αξίες που διέπουν την κοινωνία μας.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

Το σενάριο αφορά απόσπασμα του κεφαλαίου με τίτλο "Το δίκαιο στη ζωή μας" από το βιβλίο της Πολιτικής Παιδείας της Β' Λυκείου.

Διδακτικοί Στόχοι

- Να διακρίνουν τους κανόνες ηθικής από τους κανόνες δικαίου
- Να αναγνωρίζουν τους τρόπους ερμηνείας των κανόνων δικαίου
- Να μπορούν να συγκρίνουν τους κανόνες δικαίου μεταξύ τους

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- ηθική
- δίκαιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

- ερμηνεία κανόνων
- ιεραρχία πηγών

Υλικοτεχνική υποδομή

προτζέκτορας

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

3 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

Η φωτογραφία προέρχεται από τις εικόνες του google και ως πηγή αναφέρεται topaiditisplateias2.blogspot.com

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Επίπεδο Διαδραστικότητας

μεσαίο

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

15-18

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Γενικό Λύκειο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Διάκριση δικαίου και ηθικής

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Αίθουσα

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Αντιγόνη Σοφοκλή
2. Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ
3. ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΣΥΧΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ
4. Πράξεις που είναι ανήθικες αλλά όχι παράνομες
5. ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

2η Φάση: Επίδειξη κανόνων δικαίου και ερμηνεία τους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Σχολική αίθουσα με βιντεοπρωτζέκτορα

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Έξι μέθοδοι ερμηνείας των νόμων

3η Φάση: Επίδειξη κανόνων δικαίου και ιεραρχία τους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Σχολική αίθουσα με βιντεοπρωτζέκτορα

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: Διάκριση δικαίου και ηθικής

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Αίθουσα

Αναφέροντας διάφορες περιπτώσεις, φανταστικές ή πραγματικές, ακόμη και από την πρόσφατη επικαιρότητα, εξηγούμε τις έννοιες δίκαιο και ηθική, καθώς και τους μεταξύ τους συσχετισμούς. Επιπλέον, διανέμεται ένα άρθρο της εφημερίδας "Καθημερινή" για μία υπόθεση που απασχόλησε την πρόσφατη ελληνική επικαιρότητα, καθώς και ένα απόσπασμα από την Αντιγόνη του Σοφοκλή, όπου και γίνεται αναφορά στους νόμους των ανθρώπων και στους νόμους των θεών.

Φύλλα εργασίας:

1. [to_nomimo_kai_to_ithiko.doc](#)
2. [antigoni_sofokli.doc](#)

1. Αντιγόνη Σοφοκλή

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3339#20815>

Διευκρίνιση: Ενώ ο Κρέοντας έχει δώσει εντολή να μην ταφεί ο Πολυνείκης, η Αντιγόνη παραβαίνοντας το νόμο του βασιλιά υπακούει τους άγραφους κανόνες των θεών (ηθική).

Σχόλιο: Είναι η πρώτη αναφορά σε αρχαίο τραγικό κείμενο για το διαχωρισμό του θετού δικαίου από τον άγραφο νόμο "των θεών". Άλλη παρόμοια αναφορά γίνεται στα Ηθικά Νικομάχεια του Αριστοτέλη.

2. Η ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3339#20816>

Σχόλιο: Πριν προβληθεί το συγκεκριμένο κείμενο σε προτζέκτορα, οι μαθητές ρωτώνται για τις

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

απόψεις τους επί της ηθικής και για το αν αυτοί τη θεωρούν απαραίτητη.

3. ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΜΕ ΣΥΧΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3339#20817>

Σχόλιο: Υπάρχουν πολλές πράξεις, που αν και είναι παράνομες, γίνονται συχνά. Π.χ. υπέρβαση ορίου ταχύτητας, φοροδιαφυγή, κλοπή σήματος ίντερνετ.

4. Πράξεις που είναι ανήθικες αλλά όχι παράνομες

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3339#20820>

5. ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3339#22251>

Διευκρίνιση: ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

2η Φάση: Επίδειξη κανόνων δικαίου και ερμηνεία τους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Σχολική αίθουσα με βιντεοπρωτζέκτορα

Ο καθηγητής επιδεικνύει στους μαθητές διάφορες διατάξεις νόμων, και τους εξηγεί τη διαδικασία της ερμηνείας τους και τις μεθόδους της.

Φύλλα εργασίας:

1. [paradeigmata_ermineias.doc](#)

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Έξι μέθοδοι ερμηνείας των νόμων

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3340#20951>

Διευκρίνιση: Αυθεντική, Γραμματική, Λογική, Τελολογική, Διασταλτική, Συσταλτική

3η Φάση: Επίδειξη κανόνων δικαίου και ιεραρχία τους

Χρονική Διάρκεια: 45λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Σχολική αίθουσα με βιντεοπρωτζέκτορα

Παρουσιάζονται οι πηγές δικαίου και η μεταξύ τους ιεράρχηση. Διανέμεται ένα φύλλο με την πυραμίδα του δικαίου, καθώς και ένα απόσπασμα από την ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας για το ίδιο θέμα, με έμφαση στο ευρωπαϊκό δίκαιο. Επειδή το απόσπασμα της ομιλίας είναι αρκετά μεγάλο και η ώρα που έχουμε στη διάθεσή μας περιορισμένη, διαβάζουμε μόνο λίγες παραγράφους, στις οποίες εξηγούμε βασικές έννοιες.

Φύλλα εργασίας:

1. [paylopylos.doc](#)
2. [i_pyramida_toy_dikaiou.doc](#)

1. ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΑΝΩΤΑΤΟΣ ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/20809/3341#24699>

Διευκρίνιση: Το σημερινό Σύνταγμα, όπως ισχύει από το 1975

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.